

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๐/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๗/๒๕๕๓

วันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง
นายพุดธิชัย ดำรงรัตน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของ นายพุดธิชัย ดำรงรัตน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) หรือไม่

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓ ขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของนายพุดธิชัย ดำรงรัตน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงการคลัง (ผู้ถูกร้อง) สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า ผู้ร้องได้รับแจ้งจากคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ว่า ผู้ถูกร้องเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ และได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒ แต่จากการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการ

- ๒ -

ทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องแล้วพบว่า มีรายการที่ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดเกินกว่าจำนวนที่กฎหมายกำหนด รวม ๒ รายการ ได้แก่ ถือหุ้นบริษัทครีวราสเบอร์รี่ จำกัด จำนวน ๒๐๐ หุ้น จากจำนวนหุ้นทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ หุ้น คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และถือหุ้นในบริษัทไทยอีสเทอร์น ดราก้อน จำกัด จำนวน ๔๕๐,๐๐๐ หุ้น จากจำนวนหุ้นทั้งสิ้น ๔,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๕ ซึ่งเป็นการถือหุ้นเกินกว่าร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัท ฯ และมีได้มีหนังสือแจ้งประกาศกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อแสดงความประสงค์ว่าจะรับประโยชน์จากการที่ตนถือหุ้นในบริษัททั้งสองดังกล่าว อันเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕ ประกอบพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ เป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๓)

ผู้ร้องได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน ปรากฏข้อเท็จจริงตามคำรับของผู้ถูกร้องว่าเป็นผู้ถือหุ้นของทั้งสองบริษัทตามจำนวนที่ถูกกล่าวหาจริง ผู้ร้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกร้องถือหุ้นบริษัทครีวราสเบอร์รี่ จำกัด จำนวน ๒๐๐ หุ้น จากจำนวนหุ้นทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ หุ้น และถือหุ้นบริษัทไทยอีสเทอร์น ดราก้อน จำกัด จำนวน ๔๕๐,๐๐๐ หุ้น จากจำนวนหุ้นทั้งสิ้น ๔,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น ซึ่งเมื่อคำนวณแล้ว ผู้ถูกร้องถือหุ้นในบริษัททั้งสองดังกล่าวแต่ละบริษัทเกินกว่าร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ จึงต้องห้ามตามพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๔ และหากผู้ถูกร้องประสงค์จะได้รับประโยชน์จากการเป็นผู้ถือหุ้นในส่วนที่เกินกว่าร้อยละห้าดังกล่าว จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ ภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีและโอนหุ้นดังกล่าวให้นิติบุคคล ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้แจ้งให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ ตามพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕ และเมื่อผู้ถูกร้องมิได้แจ้งความประสงค์ที่จะได้รับประโยชน์จากการถือหุ้นเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงถือว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕

- ๓ -

อันเป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๓) ผู้ร้องจึงมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๓๘/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เห็นควรส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีคำสั่งรับคำร้องของผู้ร้องไว้วินิจฉัย และส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้อง เพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว สรุปได้ว่า

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕ ประกอบพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ มีเจตนารมณ์ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องแจ้งความประสงค์ในการรับประโยชน์จากการเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อป้องกันมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างการบริหารราชการแผ่นดิน อันเป็นการควบคุมผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มิให้มีการกระทำที่ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนบุคคล ดังนั้น ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องในกรณีนี้ จึงต้องเป็นนิติบุคคลที่ประกอบกิจการ หรือมีการดำเนินการอยู่ตามปกติในขณะที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี มิใช่นิติบุคคลที่เลิกกิจการ หรือไม่ได้ประกอบกิจการใด ๆ กรณีบริษัท ครัวร์ราสเบอร์รี่ จำกัด นั้น มิได้ดำเนินการจนกลายเป็นบริษัทร้าง มีผลทำให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ได้มีคำสั่งจัดซื้อบริษัทจำกัดออกจากทะเบียนบริษัท และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ส่วนกรณีบริษัทไทยอีสเทอร์น ดราก้อน จำกัด นั้น ผู้ถือหุ้นได้มีมติพิเศษให้เลิกบริษัทและได้จดทะเบียนเลิกบริษัท เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ด้วยเหตุนี้ ผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ ภายหลังจากที่บริษัทครัวร์ราสเบอร์รี่ จำกัด และบริษัทไทยอีสเทอร์น ดราก้อน จำกัด ได้เลิกประกอบธุรกิจและเลิกบริษัทไปแล้ว ประกอบกับในระหว่างการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ถูกร้องมิได้เบียดบังเวลาราชการมาบริหาร หรือครอบงำกิจการในบริษัททั้งสอง และไม่ได้รับประโยชน์ใด ๆ จากหุ้นที่มีอยู่นั้น ดังนี้ ผู้ถูกร้องจึงไม่อยู่ในฐานะที่จะกระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕ ประกอบพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ ได้ ดังนั้น เมื่อบริษัททั้งสองไม่มีสภาพเป็นนิติบุคคลแล้ว ผู้ถูกร้องจึงไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องแจ้ง

- ๔ -

ความประสงค์ว่าจะรับประโยชน์จากการเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัททั้งสองในส่วนที่เกินกว่าร้อยละห้า ต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่ถึงอย่างไรก็ดี เพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจของผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องยังได้นำหุ้นที่ผู้ถูกร้องมีชื่ออยู่ในบริษัททั้งสองมาระงับไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐและได้ยื่นต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อเปิดเผยต่อสาธารณชน ผู้ถูกร้องจึงมิได้มีเจตนาจงใจที่จะกระทำการฝ่าฝืนต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕ ประกอบพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วน และหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕

ขณะที่คำร้องนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี ประกาศ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๓ ให้นายพฤษชัย ดำรงรัตน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ถูกร้อง พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป มีผลให้ผู้ถูกร้องพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีไปแล้ว

ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า คดีนี้เป็นกรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของนายพฤษชัย ดำรงรัตน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง สิ้นสุดลงเฉพาะตัว ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) เมื่อปรากฏว่า นายพฤษชัย ดำรงรัตน์ ได้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรีไปแล้ว กรณีจึงไม่เป็นประโยชน์ที่จะพิจารณาคดีนี้ต่อไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง

- ๕ -

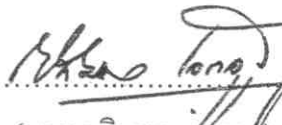
(คำสั่งที่ ๒๐/๒๕๕๓)

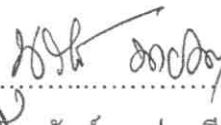
(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

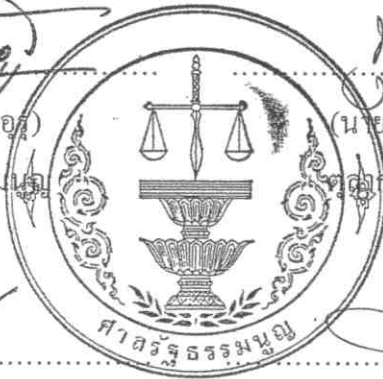
(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

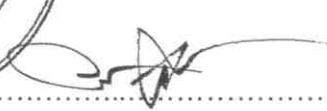

(นายณรงค์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

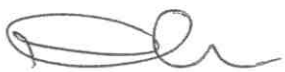

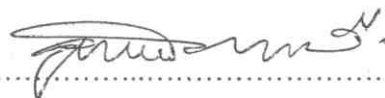
(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ ตรีอยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ